

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 15.3.-31.3.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *Pad martovske inflacije u EZ*
- *Zabrinutost ECB zbog jakog evra*
- *BoE zadržala kamatnu stopu nepromijenjenu jednoglasnom odlukom*
- *SNB i dalje brani kurs od 1,20CHF prema evru*

Sve niži opšti nivo cijena u evrozoni uvećava pritisak na evropsku centralnu banku da već na narednoj sjednici početkom aprila dodatno olabavi svoju monetarnu politiku. Prema preliminarnim podacima iz Evrostata, inflacija je nakon pada u februaru dodatno smanjena i u martu za 0,2% na 0,5%, odnosno na najniži nivo još od jeseni 2009. godine. Jedan od glavnih razloga pada inflacije u EZ je što su cijene energenata u navedenom periodu smanjene. Primjera radi, u martu ove godine su cijene energenata za 2,1% niža u odnosu na isti period prošle godine. Dodatni uticaj na smanjenje opšteg nivoa cijena su imali niže cijene hrane, alkohola i duvanskih proizvoda. Iako se martovska inflacija još više udaljila od ciljane stope ECB od 2%, očekivati se može da

ECB na narednoj sjednici ipak neće mijenjati monetarnu politiku jer se već u aprilu očekuje rast stope na 0,9%. U toku godine se očekuje stabilizacija inflacije u EZ na nivou od 1% dok bi za konkretniji pad inflacije bilo potrebno da se cijene energenata drastično snize ili da evro značajno dobije na vrijednosti. Mala je vjerovatnoća da se desi jedno ili drugo.

Predsjednik ECB Mario Draghi je krajem marta u svom govoru izjavio da će ECB pažljivo pratiti situaciju na deviznom tržištu. Dalje je izjavio da je razlog jačanje evra povrat povjerenja u evrozoni i da devizni kurs neće biti cilj za monetarnu politiku ECB ali je bitan zbog inflacije i rasta privrede. Evro je sredinom mjeseca dostigao najvišu vrijednost od oktobra 2011. godine što je zabrinulo čelnike ECB jer bi imalo negativan uticaj na inflaciju i privredni rast.

Centralna banka Engleske u svom objavljenom protokolu navodi brigu o trenutno jakom funtu. Ukoliko se prognoze privrednog rasta poboljšaju, vjerovatnoća je da će i britanska funta jačati što bi za posljedicu moglo imati da se inflacija smanji. Britanska funta je prema američkom dolaru u februaru ove godine dostigao najveći nivo od novembra 2009. godine. Dalje se u protokolu navodi da je donešena jednoglasna odluka čelnika BoE o zadržavanju kamatne stope na nivou od 0,5%. Prema analitičarima na tržištu, povećanje kamate od strane BoE se ne očekuje prije 2015. godine.

Švajcarska centralna banka (SNB) je zadržala kamatnu stopu na 0% i najavila da će i dalje braniti minimalni kurs od 1,20 CHF prema evru koji je uveden u septembru 2011. godine, kupovinom neograničene količine deviza ukoliko to bude potrebno. Čelnici SNB ove godine očekuju rast privrede od oko 2% dok je prognoza za inflaciju blago smanjena na 0%.

1.2 Američko tržište

- *Program otkupa obveznica prestaje krajem godine*
- *Povećanje kamatne stope se može očekivati polovinom 2016. godine*
- *Stopa inflacije u Kanadi na 1.1%*
- *Rast vrijednosti USD i CAD*

Čelnici FEDa, odnosno američke centralne banke, su odlučili da nastave sa smanjivanjem programa otkupa državnih i hipotekarnih obvezinca za još 10 milijardi dolara i tako sveli QE program na svega 55 milijardi mjesečno. Janet Yellen je u svom obraćanju novinarima istakla da FED planira potpuno da prestane sa otkupom obveznica do jeseni tekuće godine, dok je u roku od šest mjeseci nakon pomenutog, moguće očekivati povećanje referentne kamatne stope. Navedena vijest je imala krucijalan uticaj na jačanja američkog dolara u odnosu na evro, pošto tržište nije očekivalo povećanje kamatne stope prije sredine 2016. godine. Yellen je naglasila da se monetarna politika neće isključivo vezati za pad stope nezaposlenosti ispod nivoa od 6.5%, jer je

nezaposlenost skoro dostigla taj nivo, već da će se posmatrati širi krug ekonomskih pokazatelja. Do kraja godine projektuje se rast privrede od 2.8%-3.0% , stopa nezaposlosti bi trebalo da se spusti na 6.1%-6.3%, dok je za stopu inflacije predviđeno da se kreće između 1.4%-1.6% . Iako je upozoreno da bi tržište rada moglo da negativno iznenadi, porast potrošačkog povjerenja na najviši nivo od 2008. godine sugerise da se uslovi na tržištu rada značajno popravljaju. Ukoliko se uzme u obzir nadolazeća prolječna šoping sezona i da upravo u maloprodajnom sektoru se bilježi najveći porast zaposlenosti, potpuno su opravdana očekivanja FEDa da će se nezaposlenost postepeno smanjivati ispod nivoa od 6.5%.

Dodatnu podršku dolar je dobio nakon godišnjeg testa zavlja američkih bananka, koji sprovode FED, a rezultati su bili i više nego zadovoljavajući. Naime, test je pokazao da 29 od 30 najvećih banaka imaju dovoljno kapitala da izdrže ozbiljnu ekonomsku krizu, uključujući rast nezaposlenosti i pad cijena nekretnina.

Zabrinjavajući faktor je stopa inflacije, koja se sa 1.6% u prethodnom mjesecu spustila na 1.1% u februaru. Navedeno je pratio i pad cijena nekretnina, kao i prodaja istih.

Guverner BoC Poloz komentarisao je da će privredni rast u prvom kvartalu biti nešto slabiji, kao ni da se ne isključuje mogućnost smanjivanja kamatne stope sa 1.0% ukoliko inflacija nastavi da pada ispod ciljanog nivoa od 2%. Kanadski dolar je u skladu sa navedenim dočekao objavu opšteg rasta cijena na prilično niskom nivou. Ipak, inflacija je sa 1.5% u februaru pala na 1.1%, ali iznad očekivanja pada na 0.9%. Maloprodaja je izašla iz zone kontrakcije i skočila na 1.3%, što je uticalo na promjenu pozicioniranja investitora što se tiče popularnog loonie.

1.3. Azijsko tržište

- *Slabiji PMI Kine u martu*
- *Jačanje AUD*
- *Referentna kamatna stopa ostala nepromjenjena*
- *Inflacija u Japanu 1,30%*

Kineski juan je 24.03.2014.godine dostigao najveći dnevni rast od marta 2012.godine podastaknut špekulacijama da će kineska vlada uvesti stimultivne mjere za rast privrede. Kineski juan je taj dan imao rast od 0,4% u odnosu na dolar te je tako u jednom danu dostigao vrijednost od 6,201 juana za jedan dolar. HSBC PMI (Indeks proizvodnih aktivnosti) za februar je izašao u vrijednosti 48,10 bodova što je lošije za 0,6 bodova u odnosu na očekivani indeks(48,70). Iako je bruto društveni proizvod Kine 7,70%, kineska privreda i dalje ima usporen rast što pokazuje i podatak o prerađivačkim aktivnostima. Kineska vlada će izjavila da će ubrzati investicije u infrastrukturu u cilju oporavka privrede. Direktne strane investicije su u februaru pale za 5,70% na 10,40%.

Australijski dolar je u drugoj polovini marta dostigao svoj četveromjesečni maksimum u odnosu na dolar. Aussi je posebno ojačao nakon što je Centralna Banka Australija(RBA) ostavila referentnu kamatnu stopu nepromjenjenu iako su investitori bili jako oprezni nakon pomješanih podataka iz Kine. Kina je najveći australijski izvozni partner. Guverner RBA, Stevens rekao je da će troškovi pozajmljivanja ostati niski i u narednom periodu te da trenutno nema razloga da se dođe do smanjenja kamatnih stopa.

Godišnja inflacija u Japanu u februaru je 1,30% te pokazuje da funkcioniše stimulatívni program Banke Japana u cilju smanjanja deflacije japanskog jena. Stopa nezaposlenosti u februaru je smanjena na nivo od 3,60% dok je maloprodaja u februaru takođe izašla 3,60% što je bolji podatak od očekivanih 3,20%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 01.03-01.04.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Vrijednost zlata je od početka ove godine neprastano rasla i do sredine marta dostigla najveću cijenu od septembra 2013. godine. Situacija na Krimu i najava sankcija prema Rusiji su uticali na povećanu potražnju za zlatom kao sigurno ulaganje, što je rezultiralo dostizanje cijene od 1.392 dolara za uncu. Blago smirivanje situacije oko Krima i zatvaranje pozicija, odnosno ubiranje zarade špekulativnih investitora je u drugoj polovini mjeseca rezultiralo padom vrijednost ovog plemenitog metala za oko 7% na 1.292 dolara za uncu. Očekivanja su da će cijena zlata u narednom periodu ponovo rasti jer se prije svega očekuje da će se potražnja povećati kod najvećeg uvoznika zlata na svijetu, Kine.

2.1. Kretanje cijene nafte

Cijena nafte je u martu bila na relativno visokom nivou, kao posljedica zabrinutosti tržišta u vezi pripajanja Krima Rusiji i uvođenja sankcija od strane EU i SAD. Sankcije se odnose na blokiranje računa i ukidanje viza pojedinim ruskim zvaničnicima, kao i na smanjenje obima međunarodne trgovine između navedenih zemalja. U slučaju širih sankcija, Rusija bi prestala da isporučuje energente Evropi i usmjerila ih na azijsko tržište, zbog čega je nafta zadržala visoku vrijednost uprkos najavama FEDa da će do kraja godine prestati sa programom stimulacije ekonomije otkupom obveznica i eventualno povećati kamatnu stopu sredinom naredne, kao i sve manjom tražnjom iz Kine i usporavanju privrednog rasta druge ekonomije svijeta.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA ZA PERIOD OD 31.03-11.04.2014

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 03.02. do 17.02.2014	Očekivanja	Prethodno
31.03.2014	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	0.6%	0.7%
	15:55	USD	Fed's Yellen Speech		
01.04.2014	03:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Mar)	50.3	50.2
	05:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2.5%	2.5%
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Mar)	53.0	53.2
	10:30	GBP	Markit Manufacturing PMI (Mar)	56.7	56.2
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Feb)	12.0%	11.9%
	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Mar)	54.0	53.2
02.04.2014	14:15	USD	ADP Employment Change (Mar)	195K	178K
03.04.2014	02:30	AUD	Trade Balance (Feb)	850M	1.392M
	03:00	CNY	Non-manufacturing PMI (Mar)		55.0
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Mar)	52.4	52.6
	10:30	GBP	Markit Services PMI (Mar)	58.1	58.2
	11:00	EUR	Retail Sales (YoY) (Feb)	0.8%	0.8%
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision (Apr 3)	0.25%	0.25%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Mar)	53.5	51.6
04.04.2014	14:30	CAD	Unemployment Rate (Mar)	7.0%	7.0%
	14:30	USD	Unemployment Rate (Mar)	6.6%	6.7%
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Mar)	200K	175K
08.04.2014	05:00	JPY	BoJ Interest Rate Decision and Statement	0.1%	0.1%
	16:00	GBP	NIESR GDP Estimate (3M) (Mar)		0.8%
09.04.2014	08:00	EUR	DE Trade Balance s.a. (Feb)	17.2B	17.2B
	10:30	GBP	Total Trade Balance (Feb)		-2.565B
	20:00	USD	FOMC Minutes		
10.04.2014	03:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (Mar)	6.1%	6.0%
	04:00	CNY	Trade Balance (Mar)	\$-0.99	\$-22.98
	10:00	EUR	ECB Monthly Report		
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision		

NOVA BANKA AD BANJA LUKA, Kralja Alfonsa XIII 37A, 78000 Banja Luka, Tel. 051/333-300, Fax: 051/217-256
 Žiro račun: 555-000-00000000-18, Reg. uložak broj: 3-38-00 Osnovni sud Banja Luka, MB 1753312,
 Akcionarski kapital: 70.863.294,00 KM, JIB: 4400374890002, e-mail: office@novabanka.com
www.novabanka.com

NOVA BANKA AD BANJA LUKA

11.04.2014	01:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Mar)	2.5%	2.0%
	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Mar)	1.0%	1.2%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Apr)		80

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	08.05.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	30.04.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	10.04.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	16.04.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.06.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	08.04.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	06.05.2014